

Največji slovenski dnevnik
v 7 tiskanih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 239. — ŠTEV. 239.

NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 12, 1926. — TOREK, 12. OKTOBRA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

MUSSOLINI ABSOLUTNI VLADAR

Polnomoči italijanskega diktatorja so izpopolnjene s popolno kontrolo milice, mornarice in zračnih sil. — Glasovanje v fašistovski stranki je odpravljeno. — "Konec prostosti" so pozdravili kot triumf. — Prostost posameznika so imenovali "barbarsko".

RIM, Italija, 11. oktobra. — Jesensko zasedanje velikega sveta fašistovske stranke je bilo končano včeraj zjutraj ob petih. Doprisedni sta bili dve stvari, ki sta velike važnosti za Italijo.

V prvi vrsti je odobril svet korak ministrskega predsednika Mussolinija, ki je prevzel mesto vrhovnega poveljnika fašistovske narodne milice s činom generalisima ter sledil s tem princu Gonzazi, ki je resigniral, češ, da je storil to z ozirom na fašistovsko disciplino.

Nadalje je sklenil svet odpraviti volitve v stranki, — kajti volitve za politične urade so bile odpravljene že pred številnimi meseci.

Veliki svet je sestavljen iz članov kabineta, generalnega tajnika stranke ter provincijalnih strankarskih voditeljev iz vseh delov dežele. Ta svet je sedaj edina stvar v Italiji, ki je slična uspešnemu parlamentu, kajti poslanska zbornica in senat sta le zastopstvi, ki odobri politiko, ki je bila že prej določena v svetu stranke — seveda izključno z osebnim dovoljenjem Mussolinija.

Dejstvo, da je prevzel Mussolini vodstvo milice, pomenja, da ima sedaj v svojih rokah vso kontrolo nad sredstvi narodne obrambe, ker je že po prej prevzel posle vojnega, mornariškega in zračnega ministra.

Sklep, da se odpravi volilni sistem v stranki, pomenja, da bodo vsi tajniki in drugi odgovorni uradniki kraljevini fašistovskih organizacij, katere so volili dosedaj člani organizacije, imenovani od provincijalnih tajnikov, katere imenuje generalni tajnik stranke, ki je zopet igračka v rokah Mussolinija.

Vse kaže, da se bo sedaj naprej članstvo stranke rekrutiralo izključno le iz vrst graduirancev fašistovskih mladostnih organizacij, ki so znane kot "sprednje straže" in ki odgovarjajo v splošnem boy scoutom naraščajoče fašistovske mladine.

Vsako leto, najbrž dne 23. marca, na obletnico ustanovitve fašizma, bodo postali mladi ljudje, ki so dosegli osemnajsto leto, avtomatično člani stranke. Ceni se, da bodo vrste fašistov na ta način ojačene vsako leto z nekako 100,000 mladiči, ki bodo vzgojeni v "najbolj čistem fašistovskem duhu".

Poročajo tudi, da je fašistovski svet sklenil stvariti pomožno organizacijo, znano pod imenom "fašistovski pristaši" in sestavljeno iz državljanov, ki simpatizirajo z režimom. Ti pristaši pa ne bodo imeli nobenega glasu v odborih stranke.

Kot ponavadi, pozdravlja fašistovske časopise te uspehe kot zdravo znamenje za nadaljevanje odločne strankarske politike. Skrajni fašistovski organ Tevere pravi, da je italijanski narod sedaj popolnoma po-fašiščen. Nato dostavlja:

— Odpravili smo trideset let trajajoče socijalistično pridiganje; odpravili smo več kot petdeset let trajajočo liberalno slabo gospodarstvo.

List pozdravlja tudi odpravljenje osebne prostosti, na koje mesto je stopila prostost celega naroda. "Prostost posameznika dovede do barbarstva, — k duplinam, kjer so ljudje sijajno liberalni in sijajno živinski.

Tevere pravi, da je prepričan fašizem italijanski narod, da izvira edini resnični napredek iz discipline in podrejenosti posameznika, ki se ukloni potrebam plemena. O tem priča dejstvo, da je sedaj v Italiji 20,000,000 fašistov, kar predstavlja polovico prebivalstva Italije, — če je res.

Vojski kot stavkokazi.

LONDON, Anglija, 11. oktobra. V slučaju, da bo angleška premogarska federacija izvedla svoj sklep ter poklicala vzdrževalna in varnostna moštva iz rogov, bo vlada najprej skušala spraviti v rove prostovoljce. Če pa ne bo imelo

to zaželjenega učinka, se bo poklicalo vojske in mornarje. Ta pretinja vlade na naslov premogarjev je postala znana včeraj, potem ko se je posvetoval Baldwin s delavskim ministrom. V naslednjih dneh se bo vršila polna kabinetska seja, ki se bo pečala s položajem

Starček je ubil svojo sitno ženo.

Pa dva in štiridesetih letih neprestanega sitnarjenja je mož ubil svojo ženo. — Po izvršenem činu je mirno odšel v nedeljsko šolo ter rekel svojemu sinu, da gre takoj domov.

CAMDEN, N. J., 11. oktobra. — Benjamin Wallace, star 75 let, je prišel včeraj v metodistovsko episkopalno cerkev, kjer je njegov sin Clarence superintendent nedeljske šole.

— Boljše, da greš takoj domov, — je rekel sinu. — Mati je zelo bolna.

Nato je odšel, ne da bi se brigal za pozdrave znancev med učitelji in učenci. Superintendent nedeljske šole je spoznal, da mora biti stvar zelo resna, kajti sicer bi njegove oče ne prekinili pouka. Kakor hitro je mogel, je odpustil otroke ter odšel na dom svojih starišev na 410 Berkeley Street.

Stari mož je sedel v sprejemni sobi. Kadil je pipico. Pepel je bil na njegovem jopiču in tudi na preprogi. Čital je nedeljske liste. Tla so bila pokrita s papirjem.

Dvignil je glavo, ko je vstopil sin ter mu pokazal s palcem vosednjo sobo.

Njegova mati, Mrs. Mary Wallace, stara 65 let, je ležala na tleh ter neredno dihala. Njena glava je bila razbita in okrvavljeni deli zlomljenega stola ter metle so ležali v bližini.

— Zblaznel sem, — je rekel stari mož. — Dva in štirideset let sva bila poročena in dva in štirideset let me je drezala in danes sem zblaznel. Udaril sem jo s stolom.

Njegov sin je poklical ambulanco ter obvestil policijo, dočim je iztresel stari mož pepel iz svoje pipice na preprogo, zopet nabasal pipico jo prižgal ter prišel vnovič pregledovati liste.

Par minut pozneje je dospela policija ter ga odvedla v glavni stan. Mirno je odšel z detektivki, kadil svojo pipico ter držal v roki metlo, na kateri so postali krvni madeži že črni.

Mrs. Wallace je umrla v Cooper bolnici, medtem ko je njen mož popolnoma miren, poročal policistom o dogodkih, ki so dovedli do njene smrti.

V bolnici so dognali, da je imela Mrs. Wallace razbito črepijo, obe roki zlomljeni in da je bila tudi notranje poškodovana.

Brazilijski čuti učinke stavke.

RIO DE JANEIRO, Brazilijska, 11. oktobra. — Da je opaziti učinke angleške premogarske stavke tudi tukaj, je razvidno iz objave brazilske centralne železnice, da ne bodo od danes naprej vozili nikakoli tovornih vlakov, z izjemo vlakov, ki prevažajo živila semkaj.

Brazilske premogovniki ne proizvedejo dovolj premoga, da se pokrije potrebe naroda. Ker ne more dobiti železnice premoga iz Anglije, je prisiljena omejiti svoje obratovanje.

Nemci in kajzer.

BERLIN, Nemčija, 10. oktobra. Veliko zanimanje so vzbudili pariški listi, ki so prinesli z debelimi črkami poročilo, da je nemška vlada odobrila povratek prejšnjega kajzerja v Nemčijo.

V oficijelnih krogi smeji poročilo. Vlada je odločno proti povratku kajzerja, a je dejstvo, da so zavzeli prijatelji prejšnjega kajzerja na Downing Street v Londonu zanj, da mu izposlušajo privoljenje za povratek.

Organiziranje farmarskih delavcev.

Organiziranje farmarskih delavcev je postalo skrajno potrebno. — Njih kronično neugodni položaj je postal v zadnjem času še slabši.

Da je organizacija farmarskih delavcev v unijo, ki naj bi vključevala vse poljedelske delavce, skrajno potrebna, je razvidno iz poročila zveznega delavskega departamenta, katero primerja mezde farmarskih delavcev z živlenskimi stroški. Nakupna moč povprečne plače farmarskega delavca leta 1925 je bila za 7.25 odstotka nižja kot leta 1913, ter za sedemnajst odstotkov nižja kot leta 1906.

Neugodni položaj neorganiziranih farmarskih delavcev predstavlja velik kontrast k položaju organiziranih delavcev.

Unijske plače kupujejo danes 28 odstotkov več kot leta 1913, in 15 odstotkov več kot leta 1906.

Leta 1925 je znašala povprečna mesečna plača farmarskega delavca brez hrane \$47.88. Leta 1920 ko so dosegle plače farmarskih delavcev svoj višek, so padle za več kot 26 odstotkov. Živlenski stroški pa so znašali leta 1925 še vedno 75 odstotkov več kot pa leta 1913.

Čang kontrolira centralno Kitajsko.

General Čang Kajšek se je polastil kontrole nad centralno Kitajsko. — Zasedel je Vučang po predaji ter sprejel branilce mesta v kantonsko armado.

ŠANGHAI, Kitajska, 11. oktobra. — S tem, da je zasedel utrjeno mesto Vučang, katero so branilce severne čete, se je polastil Čang Kajšek kontrole nad centralno Kitajsko. Pogoj predaje, ki so bili objavljeni, določajo inkorporiranje severnih čet v kantonsko armado. Vse kaže, da ja zmaga Čanga popolna.

Južni general je dosegel kapitulacijo Vučanga brezpogojno, po pet tednov trajajočem obleganju, tekom katerega se je poslužil vseh modernih bojnih sredstev in čet, ki so bile številnejše in boljše disciplinirane kot pa čete severnih armad.

Ameriško poslanstvo, ki je nastopilo na temelju povelj, katerega je dobilo od državnega departamenta, je nudilo pomoč nekombatantom v Vučangu, a je bilo informirano, da je mesto Hankov na nasprotni strani reke, zmožno odpomoči vsemu trpljenju, ki je bilo zelo zmanjšano vsled prilike, da odpotujejo civilisti. Romoče je bila poslana iz Hankova, ki je sprejel na tisoče beguncev iz Vučanga.

General Sun, severni branilec nižjih provinc ob Jangtse, je očitno doživel poraz pri Kiangju, katerega praznijo na hitro severne čete.

Namen Čang Kajška je očitno prodreti ob Jangtse ter se polastiti kontrole glavne mednarodne prometne črte v notranjosti Kitajske ter nato izgnati severni vpliv iz vseh južnih provinc. Njegov končni cilj bo Šanghaj, kjer neprestano narašča razpoloženje za Kantonsčane. Šanghaj je bil včeraj miren, ker je policija preprečila poulične demonstraci-

Verski spor v mehiški republiki.

Civilni voditelji so naprosili mehiško vlado, naj posluša katolike. — 52 lajkov je pozvalo kongres, naj privoli v prošnje, vsebovane v zavrtnjeni peticiji svečeništva.

MEXICO CITY, Mehika, 11. oktobra. — Dva in petdeset vodilnih trgovcev in profesionalcev Mehike je pripravilo peticijo, ki bo predložena kongresu in ki bo prosila kongresnike, naj dovolijo "zasišanje ljudskega javnega razpoloženja pri razpravi glede odnošajev med državo in cerkvijo v Mehiki".

Prošnjo svečeništva je kongres zavrnil na temelju izjave, da so duhovniki brez postavnega statusa v Mehiki in da nimajo vsled tega običajne pravice vlaganja prošnje.

Novo prošnjo bodo predložili lajki, ki imajo pravico storiti to na temelju ustave. Glavne zahteve so naslednje:

1. — Kongres naj resno razmišlja o prošnjah, čeprav so skoraj identične s prošnjami svečeništva, ki so bile zavrjene.

2. — Iz ustave naj se takoj izloči protiverske člene.

3. — Predlaga naj se nove amendmente za razpravo in podporo, ki naj bi določali:

a) Prostost vseh, da poučujejo v šolah brez omejitve.

b) Prostost vseh, da izvajajo vero, brez nadzorstva ali umešavanja vlade.

c) Prostost vseh, da vrše službo božjo doma, v cerkvah ali na privatni lastnini.

d) Prostost vseh veroizpovedi, da vodijo dobredelne zavode brez vmešavanja vlade.

Napreden šerif.

DES MOINES, Iowa, 11. okt. — Da se bo lahko bolj uspešno boril proti nadležnim butlegarjem, si namerava nabaviti šerif Park Finley aeroplan.

Je dijakov, ki so hoteli proslaviti obletnico ustanovitve republike.

WASHINGTON, D. C., 11. okt. Novico o padcu Vučanga po dolgem obleganju in obstreljevanju so tukaj pričakovali. Dejstvo, da je severna armada stopila na stran južnega voditelja je sicer bistveno izpremenilo položaj v deželi, a ni opaziti nobenega znaka, da bi tukajšnja vlada izpremenila svoje stališče. Nadaljevala bo s svojo politiko, da zavaruje življenje in lastnino Amerikancev.

Informacije, katere je dobil državni departament, pravijo, da so Amerikanci v Vučangu in okolici varni.

VOJAKI OGROŽAJO POINCAREJEVO VLADO

400,000 francoskih vojnih veteranov je informiralo ministrskega predsednika, da ne sme zadolžnih dogovorov odobriti v njih sedanji obliki, tudi če bi moral pasti kabinet.

PARIZ, Francija, 11. oktobra. — Zastopniki 400,000 francoskih vojnih veteranov so včeraj informirali francoskega ministrskega predsednika Poincareja, da bodo prejšnji vojaki odločno nasprotovali ratifikaciji washingtonskega in londonskega zadolžnega dogovora, tudi če bi taka akcija dovedla do padca vlade.

Poincare jim je zagotovil, da se bo Francija lotila plačevanja le v mejah svoje zmožnosti in do mere, ki bi ne razrušila valute. Rekel je, da je izrazil vladno idejo glede predmeta v svojih govorih v Bar-le-Duc in Št. Germain pred štirinajstimi dnevi.

Delegaciji je načeloval Rossignol, predsednik narodne zveze komabantov, ki je predložil resolucijo, sprejeto zjutraj od pokrajinskih načelnikov organizacije. Ta resolucija izjavlja, da so prejšnji vojaki mnenja, da je sedem tisoč milijonov francov svota, katere ne more plačati Francija Združenim državam in da so prepričani, da je treba to skupno svoto skržiti.

— Anglija in Amerika, ki sta bili deležni prednosti skupne zmage, ne da bi bili izpostavljeni istim rizikom kot Francija, — se glasi v resoluciji, — bi ne smeli na temelju enostavne pravičnosti zahtevati od Francije več, kot dobiva Francija od Nemčije.

— Prejšnji vojaki bodo odločno nasprotovali vsem prenosom kredita. Sklenili so sistematično glasovati proti parlamentarcem, ki sprejemajo ratifikacijo Mellon-Berenger in Caillaux-Churchill dogovorov v njih sedanji obliki. Zaupajo v zmožnost predsednika sveta, da zopet utrdi francoske finance brez pomoči inozemskih posojil, ki bi oropala Francijo njene politične neodvisnosti ter jo stavila pod varuštvo.

V dodatnem pismu je informirala delegacija ministrskega predsednika, da so prejšnji vojaki sklenili vprijeti energično akcijo, da preprečijo ratifikacijo dogovorov, tudi če bi imelo to za posledico ministrsko krizo.

Stenice je kradel.

BERLIN, Nemčija, 11. oktobra. Učitelj Schumacher se bo moral v par dneh zagovarjati proti obtožbi, da je kradel žuželke, predvsem stenice.

Schumacher se je lotil proučevanja žuželk ter je bil pogosto na berlinskem vseučilišču ter v drugih znanstvenih zavodih in laboratorijih.

Polagoma pa so pričele oblasti pogržati številne zbirke hroščev in osumile so Schumacherja. Ta sum je bil potrjen, ko so našli v njegovem stanovanju veliko številno znanstvenih knjig ter več kot 20,000 vrst žuželk, predvsem stenice.

Smrt zračenih dvojčkov.

MINNEAPOLIS, Minn., 11. okt. V neki tukajšnji bolnici sta umrli štiri mesece stara dvojčka, Lucy in Bessie Medič, ki sta prišla na svet zrasla skupaj.

Uvcz žita v Francijo.

PARIZ, Francija, 8. oktobra. — Poljedelski minister je objavil, da bo Francija v prihodnjem letu prisiljena uvesti dvanaest milijonov meterskih stotov pšenice. Meterski stot je sto kil ali 200 ameriških funtov. Kljub vsem varčevalnim odredbam je postal ta uvoz potreben.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Lire	
Din.	500 \$ 9.45	Lir	100 \$ 4.70
Din.	1,000 \$ 18.60	Lir	200 \$ 9.10
Din.	2,500 \$ 46.25	Lir	300 \$ 13.35
Din.	5,000 \$ 92.00	Lir	500 \$ 21.75
Din.	10,000 \$ 183.00	Lir	1000 \$ 42.50

Za pošiljatelj, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben znesku primeren popust.

Nakazila po hrstajevnem planu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.-

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4637 New York, N. Y.

Posebni podatki.

Prisiljena sta izplačila ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manjši znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$300, po 3 cente od vsakega dolara. Za večje svote po posebnem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto vsaj list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za tuzemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

TRAGEDIJA V MAYERLINGU

Dosti tragedij se je že završilo, kojih motivi niso bili nikdar pojasnjeni.

Veliko pozornost je brez dvoma vzbujala tragedija v avstrijskem lovskem gradiču Mayerlingu, kjer so našli usmrčena avstrijskega prestolonaslednika Rudolfa in njegovo šestnajstletno ljubico Večero.

Kaj ju je gnalo v smrt, najbrž ne bo nikdar doznano.

O te dvojni smrti so krožile najrazličnejše verzije.

Ljudje, ki so bili v neposrednem stiku z Habsburško famijlo, so napisali debele knjige o tem, toda vse kaže, da ni nihče prave pogodil.

Sedaj se je oglašila neka habsburška plemkinja ter zatrjuje, da edinole ona pozna vzrok tragedije, ker ga ji je baje zaupala pokojna avstrijska cesarica Elizabeta.

Ko sta se mudila Rudolf in Večera v svojem ljubzenskem gnezdu, je Rudolfa presenetilo pismo cesarja Franca Jožefa, v katerem je vladar sporočil svojemu sinu, naj prekine z Večero vse zveze, češ, da je Večera cesarjeva nezakonska hči.

To je baje tako vplivalo na brata in sestro, da sta v krvosramni postelji napravila konec svojemu življenju.

Če so ta odkritja resnična, naj bodo bivši avstrijski narodi hvaležni, ker so se iznebili vladarske zalege, ki je bila ena najnesramnejših in najbolj objestnih, kar jih pomni zgodovina.

MUSSOLINI JE VČASI DRUGAČE GOVORIL...

Bilo je pred vojno, dosti prej, predno se je Mussolini prekrstil v fašista.

Tedaj je v Buenos Aires v nekem gledališču eksplodiral bomba.

In Mussolini je pisal:

"Priznam, da v sedanjem času niso bombe primerno sredstvo socijalistične akcije. Toda če vas vlada tlači, pa naj bo republikanska, kraljevska ali cesarska, če vam ne da pravice, ki so vam zajamčene po božjih in človečanskih postavah, potem se morate poslužiti sile. In ne sme vam biti žal, če bo sila zahtevala kaj nedolžnih človeških žrtev."

In ko je bil vprizorjen dne 14. marca leta 1912 atentat na italijanskega kralja, je Mussolini socijalistom takole povedal:

"Dne 14. marca je streljal neki italijanski zidar na Viktorja Savojskega. Ta atentat ni bil niti prvi niti zadnji. Padli so člani rodbine iz Breše, padla je avstrijska cesarica Elizabeta.

"Inteligentni ljudje naj se ne vdajajo jokavim občutkom, ko čitajo o atentatih. Atentati spadajo v poklic vladarjev, baš tako kot spada strinoglavljenje z zidarskega odra v poklic zidarjev. Če že moramo jokati, jokajmo za zidarjem."

Mussolini naj bo prepričan, da ne bo noben Italijan jokal, ako ga zadene usoda, ki je tesno zvezana z njegovim sedanjim poklicem.

Jugoslavija, Madžarska in Bolgarska.

BEOGRAD, Jugoslavija, 11. oktobra. — Tesnejši odnosi med Bolgarsko, Madžarsko in Jugoslavijo tvorijo program zunanjega ministra Ninčija. On trdi, da je Jugoslavija pripravljena storiti vse, kar je v njenih močeh, da u-trdi prijateljstvo med tremi deželami ter pospeši boljše trgovske odnose.

V ta namen je baje Jugoslavija pripravljena nuditi Madžarski izhod na morje pri Splitu, in Bolgarski sličen izhod na Egejsko morje.

Dopisi.

Chicago, Ill.

Dovolite, da se zahvalim Frank Sakser State Bank za navodila, ki so me rešila, da nisem prišel v položaj, v katerega je prišlo številno rojakov, ki so se vrnili takoj po vojni v domovino.

Kakor vam znano, sem julija meseca leta 1922 potoval potom Frank Sakser State Bank v staro domovino. Kot vsak drugi, tako sem tudi jaz pospravil skupaj svoje prihranke, da jih vzamem s seboj. Ko smo dospeli v New Yorku v urad Frank Sakser State Bank, je bila seveda moja prva stvar, da plačam tiket in uredim za pošiljanje denarja, ker ga nisem hotel nositi s seboj. Uradnik me je vprašal, če nameravam še priti nazaj v Ameriko. Imel sem misel, da nazaj nikoli več ne pridem in tako sem tudi njemu povedal. Pri tem me je pa opomnil: — Veste kaj, skoro vsak je še prišel nazaj prej kot je poteklo leto. Nekateri so prišli že po par mesecih, dasi so se zaklinjali, da jih ne bo več, toda niso prišli več z denarjem, ki so ga tja odnesli. Kar ga niso potrosili, so pa na valuti izgubili. So bili nekateri, ki so nesli tja tisočake, toda v kratkem času niso imeli niti toliko, da bi mogli priti nazaj v Ameriko. Svetujem vam, pustite del denarja, ki ga imate, tu, in v slučaju, da bi ga potrebovali, ga dobite, kadarkoli hočete. Dali vam bom knjižico, katero lahko s seboj vzamete ali pa ju pustite tu pri nas; denar bo prav tako varan, kakor če bi ga imeli tam v kakih hranilnici, predvsem pa boste vedeli, koliko imate Naredite pa, kakor hočete.

Nisem se dolgo pomišljal. Videl sem, da ima uradnik prav. Povem vam, naj ostane toliko in toliko tu; napiše mi knjižico, katero sem pa proti reztu pustil pri njem, to je na banki za slučaj, če mi res ne bo obstanka v stari domovini. Vzel sem s seboj le toliko, kolikor je bilo potrebno.

Prišel sem domov; sprva mi je res ugajalo, ko sem se pa kraja nagledal in naveličal tamkajšnjih razmer, so se pričeli krčiti tudi kronski tisočaki. Zamenjal sem jih za dolarje, nazadnje pa sem pričel še menjavati dolarje, kar sem jih imel pri sebi, ker draginja je bila čim dalje večja in povsod, kamor sem prišel, je veljalo: Amerikane, plačaj! Bilo je v marcu naslednjega leta 1923. Pregledoval sem Glas Naroda, ki sem ga naročil za seboj, kako kaj denar stoji. Presenetilo me je, ko sem videl, da se odpošlje 4000 kron za 12 dolarjev. Začel sem računati, koliko še imam, in koliko bi imel, če bi ne pustil dela denarja pri Frank Sakser State Bank. Izprevidel sem, da če kaj ne ukrenem, bo treba gledati, da pride denar odkod. Nekega večera pa sem se do-dobra premislil, da mi tam res ne bo obstanka; dovolj mi je bilo tamšnjih razmer pa tudi tistih neumnih traparij, ki jih v Ameriki v medsebojnem obveščanju ne poznamo. Napišem pismo na Frank Sakser State Bank z naročilom, naj mi pošljejo od moje svote za vožnjo nazaj v Ameriko. Pismo sem oddal na pošto, med tem pa sem uredil vse potrebno za potni list ter za potovanje nazaj v Ameriko. Čez pet tednov sem dobil od banke obvestilo, da je karta že poslana v Ljubljano na zastopnika Francoske linije, kjer da dobim tudi 100 dolarjev za potovanje nazaj. Verjemite mi, da sem komaj čakal, ker prešteval sem že zadnje stotake, kron, ki sem jih še imel. Videl pa sem, da so se me že so-se-dje in drugi izogibali in šepetali med seboj: — Kdaj gre? Ali še ni šel? — Take in slične opazke sem slišal za hrbtom. Tedaj sem pa rekel sam sebi: — Tone, sedaj je pa skrajni čas, da se izmažeš! — Svoje stvari zmečem v kovčeg in nekega lepega jutra, hajd proti Ljubljani, kjer dobim pri agentu karto in denar. Začudil sem se, ko sem dobil pri izmenjavi toliko tisočakov, toda treba je bilo plačati za vsako malenkost še enkrat toliko, kot sem plačal pred meseci, ko sem tja prišel. Medtem sem se pa spominjal dobrega nasveta, ki sem ga dobil pri vas in vedel sem, da imam še nekaj, kar ima še vrednost in za kar so se mi odkri-

vali in me nazivali gospod! — Ni bilo dolgo, ko sem se znašel spet v Detroitu, kjer so me brez vseh ceremonij zopet sprejeli pri Fordu, kjer sem takrat delal. Ko sem se dobro ustanovil, sem pisal Fr. Sakser State Bank po moj račun, koliko da še imam. Poslali so mi knjižico, v kateri je bilo vse v redu razen \$245, ki so jih uračunali za karto in pa denar, ki so mi ga poslali v Jugoslavijo. Tako sem bil ob 650 dolarjev, če pa ne bi bil poslušal dobrohotnega nasveta, bi bil najbrž ob vse, tako da ne bi bil mogel niti nazaj, kakor se je že mnogim dogodilo.

Zato sem še danes hvaležen Fr. Sakser State Banki za nasvet ter priporočam to banko vsem, ki potujejo v staro domovino, da se je poslužijo. Sicer ni take nevarnosti v Jugoslaviji za denar, da bi kar čez noč zvođenel, toda sigurnost je povsod najboljša in naj se je vsak posluž.

Anton Prelaznik

Sheboygan, Wis.

Pred kratkim se je zgodil tukaj strahovit zločin. Rojak Frank Peterneel je svojo ženo Ano Peterneel razrezal na kose. Svoje dejanje je storil v pijanosti.

Pred koronerjevo poroto je bilo zaslišanih več prič, ki so vse izjavile, da je bil Peterneel jako udan pijači, posebno zadnji čas, ko je izgubil delo. Joe Urh, Peterneelov boarder je povedal, da je prišel od dveh zjutraj domov ter videl na tleh okrvavljeno no-go Mrs. Peterneel. Takoj je vedel, da se je zgodilo nekaj strašnega. Telefoniral je šerifu, ki je kmalu pozneje ugotovil zločin ter Peterneela aretiral.

Sosed Tony Pešič je pričal, da je bil Peterneel večkrat pijan in da se ga je žena bala ter večkrat pribežala iz hiše. Koronerjeva porota ga je obtožila umora po prvem redu.

Poročevalce.

Rock Springs, Wyo.

4. oktobra so našli mrtvega v garaži Feliksa Taučarja, doma z Gore pri Poljanah nad Škofljoko, podomace Mežnarjev. Zadržil ga je najbrže plin, prihajajoč od kare, ker so bila vrata zaprta. Več bodo že brezdomno drugi poročali. Naj mu bo lahka tuja gruda.

Druge novice ni, položaj je tak, kot po navadi. Vendar se pa izboljšuje. Kot je čuti od drugih, bodo premogarji čez zimo zaposleni.

John Batich.

Suhači krošnjarijo z novimi lažmi.

WASHINGTON, D. C., 11. okt. Objavo prohibicijskega urada metodistovsko episkopalne cerkve, da se je popolnoma izjavil sistem za razpeščanje pijače v Canadi, je označil kapitan William Stayton kot zlobno laž.

On je mnenja, da ne morejo biti razmere s stališča nepostavnega prodajalca žganja nikdar dovršene, razven če bi se posrečilo Wayne Wheelerja in njegovim somišljenikom izpremeniti Canado, kot to deželo, v paradiz za butlegarje.

Prohibicijski urad dotične cerkve je namreč objavil, da je imel Quebec sistem v Canadi za posledico povečano življenje žganja, popivanje med mladimi ljudmi in ženskami, povečanje zločinov ter splošno korupcijo.

ADVERTISE in GLAS NARODA

Mučne bolečine

v mišicah vam olajša in otekline odstrani

SEVERA'S
GOTHARDOL.

Prijeten in zanesljiv hišni liniment. Dokaz njegove koristnosti je uspešna uporaba zadnjih 45 let.

Cena 30 in 60 centov.

Vprašajte zanj v lekarnah.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

Obleganje trdnjave Vučang -- končano.

Padec Vučanga se bliža. Kantonski poveljnik je končal obleganje. — 500,000 Kitajcev zajetih v mestu pet tednov, je bilo oproščenih vsled predaje severne armade.

ŠANGHAI, Kitajska, 10. okt. Vučang, fort severne kitajske armade ob gorenji Jangtse reki, se bo izročil kantonskim silam. Pogoji predaje so bili dogovorjeni in prenehali so boji, s čemur je končano obleganje mesta potom kantonskih sil, ki se je pričelo dne 1. septembra.

S pomočjo te zmage je oprostil general Kiang, vrhovni poveljnik kantonske armade, pol milijona prebivalcev, ki so bili izpostavljeni ni obstrlejevanju celih pet tednov.

Konec obleganja je zaključil najbolj dramatični dogodek v kitajski državljanski vojni, tekom katere so bili ljudje, zaprti za stardavnimi zidovi mesta, izpostavljeni ognju strojnih pušk, moderne artilerije in aeroplanskim bombam.

Novice, da ne morejo branilec Vučanga vzdržati, so vplivale demoralizirajoče na severne čete, katerim poveljuje general Sun Čuan Fang, ki skuša braniti nižjo Jangtse reko. General Sun se baje tudi pripravlja na izpraznenje Kinkiangja, tristo milj južno od Šanghaja. Z izjemo Nankinga kontrolirajo kantonske čete vsako važno mesto in Jangtse.

General Sun je namignil, da namerava napraviti svojo zadnjo postojanko ob Nanking-Šanghaj črti, kjer pe razpoloženje vedno bolj naklonjeno kantonskim četam.

Poročila iz notranjosti pravijo, da prehajajo nekatere sile severne armade na stran Kantonsčanov. Policija mednarodne naselbine v Šanghaju je bila mobilizirana v pričakovanju demonstracije prebivalstva v prilog kantonskih sil. Kantonsčani pravijo, da bo Peking polagona izločen kot glavno mesto Kitajske ter obljubljajo predstaviti sedež vlade v Vučang ali Nanking, kamor ji morajo seveda slediti inozemska poslanstva.

Stavbeno delovanje v mestih.

WASHINGTON, D. C., 11. okt. 78 velikih mest, ki imajo nad 31 milijonov prebivalcev, je izdalo v prvih šestih mesecih po \$28 na glavo za nova družinska stanovanja.

Legar v Novem Sadu.

V Novem Sadu je v zadnjem času obolelo na legarju večje število oseb. Vsi slučaji so lahke narave in ni doslej nikdo podlegel tej bolezni.

Tamkajšnji mestni fizikat je ukrenil potrebno, da se prepreči epidemija.

15 FAŠISTOV USTRELJENIH

CHASSO, Švica, 8. oktobra. — Dogodek najbolj dalekosežne važnosti se je pripetil pretekli teden v Genovi, kot se poroča od tam. Neki častnik fašistovske milice je dal na neki cesti Genove klofotu vojaku redne armade, ker ga slednji ni pozdravil. Neki polkovnik redne armade je videl slučajno dejanje milicijskega častnika ter se vmešal.

Fašist je bil preveč razburjen, da bi se pustil javno ozmerjati. Razžalil je polkovnika ter ga udaril s pestjo v obraz, pri čemur je pripomnil, da želi Mussolini, da dajejo njegovi častniki take odgovore.

— In kralj hoče, da odgovarjajo njegovi častniki na tak način na predrznosti, — je odvrnil polkovnik, potegnil revolver ter ustrelil napadalca.

Dvesto fašistov je vprizorilo nato napad na vojašnico, v katero se je napotil polkovnik. Slednji je rekel, da bo pričel streljati s strojnimi puškami, če se ne bodo fašisti odstranili v desetih minutah. Po poteku časa so pričele regljati strojne puške. Štirinajst fašistov je baje obležalo pred vojašnico.

Ukraden dimnik.

ASBURY PARK, N. J., 10. okt. Policija ob obali, od Long Branch pa do Atlantic Highlands je dobila navodila, da aretirajo katerokoli osebo, ki bi nosila del kovinskega dimnika, ki je bil ukraden večera zjutraj iz doma Darus Dermarka, na Trenton Ave., Eatontown, N. J. Ker je zmanjkalo dimnika, je padla temperatura v hiši Dermarka pod ničlo.

Ko sta se prebudila lastnik in njegova žena večera zjutraj, je bila hiša polna dima in brez dimnika. Mrs. Dermark je rekla, da je slišala tegom noči šum ob strani hiše, kjer se je nahajal dimnik. Ker ni v Eatontown nikake policije in nikakih konstablerjev, je sporočil Dermark izgubo policiji v Long Branch. Slednja domneva, da je moral vzeti dimnik nekdo, ki ga je sam potreboval pri svoji hiši ter si hotel prihraniti stroške.

REVMATIZEM

Bolečine hitro izgine z Red Cross obližem.

Odprava ostrih zbozdiljev kot z nožem, težkih neprestanih bolečin revmatizma, to je vse, kar žele trpeti. In vi lahko to dobiti. Tja, kjer vas boli, pritisnite Johnson's Red Cross ledeni obliž. Čudili se boste in veseli boste, kako hitro vam bo pomagal.

Ne odraja se, kakšna zdravila ste uporabljali proti revmatizmu, ne pozabite se poslužiti tega starega, zanesljivega Red Cross obliža. Greje in pomirja unete dele, zaustavlja bolečine, premaga umetne ter izžene okolost iz nabreklih mesa in sklepov. Nežno masira meso z vsakim gibljajem telesa in njega zdravilne sestavine vsesava koža.

Obliž lahko razrežete na kose, ki se bodo prilagali bolečim delom. Niti en dan vam ni treba več prenešati revmatizma. Vi lahko dobiti takojšnjo in pristno pomoč v bližnji lekarni, če vprašate za veliki Red Cross obliž z rdečim flanelastim ozadjem. —Adv't.

Po 4% obresti

za vloge na

SPECIAL INTEREST ACCOUNT

Nашe mesečno obrestovanje je ugodno ne samo ako vložite, temveč tudi ako dvignete. Obresti plačamo za vse pretekle mesece do konca onega pred dvigom. Zato priporočamo vlagati denar pri nas tudi onim, ki ga nameravajo v kratkem zopet dvigniti.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Peter Zgaga

Danes je Kolumbov dan.

Kdo ve, če je Kolumb, ko je pred davnimi leti stopil na ameriška tla, domneval, kakšno deželo je odkril in kakšen narod bo zavladal v nji.

O prohibiciji se mu najbrž ni sanjalo.

Tudi o Kukukskancih ne in o takozvanih stoprocentnih Amerikancih, kateri bi danes Kolumba označili za vsiljivega inozemca.

Če bi vse to slutil, bi najbrž posil špansko Izabelo še za nekaj posojila ter bi odjadral mimo južne Amerike in Avstralijo v Indijo, kamor je bil namenjen.

Obračunava proti bivšemu državnemu pravdniku Daughertyju in zaščitniku tujezemske lastnine Millerju je bila večera nenadoma prekinjena.

Porotniki se niso mogli sporazumeti glede njune krivde oziroma nedolžnosti.

Deset porotnikov je vztrajalo, da sta kriva. Dva sta trdila, da sta nedolžna.

Možje so bili trdni v svojih sključkih.

Sodišče je poroto razpustilo.

Daugherty in Miller bosta sicer še ostala pod jamščino, toda proti njima se najbrž ne bo vršila nobena druga obravnava.

Stari pregovor, da tatiče obešajo in tatove izpuščajo, se je tudi v tem slučaju uresničil.

Zavezniki so strašno razburjeni, ker so izvedeli, da je sin nemškega kroprinca služil v rajshverju.

Vsled tega utegne priti še do resnih diplomatskih zapletov. Zavezniki so res čudni, ker povzročajo zastran kroprinca, ki je bil v rajshverju.

V slučaju vojne bi se jim bilo treba vsakega nemškega slabša bol bati kot pa kajzerjevega vnuka.

Kajzerjeva žlahta je namreč v zadnji vojni pokazala, da je vse prej kot pogumna in junaška.

Y Camdenn, N. J., je peimse-demdesletni Benjamin Wallace s stolom ubil svojo ženo.

Na policijski stražnici je takole izpovedal: —

"Danes popoldne sem se pa res razjezil. Preveč je klepetala. Od jutra do večera je klepetala. Dva-krat sem jo počil s stolom; parkrat se je stresla, pa je bilo konec. Ne rečem, saj sem jo rad imel, toda preveč je klepetala. Če nisem obleke obesil na pravo mesto, je klepetala. Če sem pel od cigare potresel po tleh, ali če sem nasul v kavo več kot dve žličici eukra, je klepetala. Najbolj je pa klepetala, če sem prišel z blatnimi čevlji domov. Če sem bil slabo oblečen, ji ni bilo dovolj, če sem bil lepo oblečen, pa tudi ne, češ, da izmečem vse za obleko. Tega večnega klepetanja sem se naveličal in sem jo počil s stolom."

Tako se glasi možakova izpoved.

Dosedaj se menda še ni pripetilo, da bi kak naš rojak svoji ženi zastran klepetanja kaj hudega storil.

Kljub temu bi bilo pa dobro za vse slučaje in za vsak slučaj, če bi si nekatere rojakine to zgodbico globoko vtisnile v sree.

V marsikaterem listu boste našli leteli na oglaš, v katerem kompanije ponujajo kvas in priporočajo zauživanje kvasa.

Kvas izvaja baje čudovit učinek na človeško telo in človeško zdravje.

Posebno priporočljiv je zoper zaprtje, zoper nečisto polt, omotico itd.

Ker nekateri ne morejo kvasa samega uživati, jim priporočajo, naj ga pipejo v gorki vodi, v limonovem soku ali v češpljevi vodi.

Ne samo Amerikanci, ampak tudi večina naših rojakov ve ceniti veliko vrednost in dobroto kvasa.

Ne uživajo ga pa niti s limonovim sokom, niti s češpljevo vodo. Uživajo ga s hmeljem in ječmenom.

Uničenje v Žirovski in Poljanski dolini.

Ljubljana, 29. septembra.

Vem, da sem bil večeraj v Škofji Liki, v tem pisnem mestecu st. letja trajajoče idile, stoletja neizpremenjenega srea. Tam sem bil, kjer dan in noč odmeva petje starodavnih melodij in stisnjen smeh prikriva žolč zbadljivk. Vse to v dragocenem okvirju pitoreskne arhitekture, zelenih voda, zelenih lok in trat, zelenih hribov z miniaturno romantiko sivih pečin in belih jezov. Odtod ne more biti daleč do gradu Trnuličice.

Ves dan sem Loko iskal po Liki, v kretanjah znancev, na ustih sorodnikov, v očeh najbližjih — našel pa nisem niti Loke, niti zgornjih kretanj, ne glasu in ne oči. Same tujce sem videl tam, neme in slepe z otprlimi udi. In samo živo tožbo, glasen krik: Zakaj? — Zgodilo se je, kar je bilo nemožno, odkar je ranila prva motička rušo na loki med Solčico in Poljanci: voda je vzela gadij paradiž z vrhovi na Štrumu, Poljanščica je odnesla most čez Selščico, hudiceve brvi ne zmaguje več patron sv. Janez...

Znani tuji iz Poljanske doline molče pri mizah že drugi dan in ne vprašujejo, kaj je z domačijami — saj vedo od trenutka, ko zaman gledajo po fužini, iz katere je skoro štiristo let zvonilo dan in noč veliko kladivo. Premočni otroci skozi solze iščejo znanih obrazov na oni strani strahu, ki jih je odtrgal od doma. Skozi line v blato pogreznjenih hišic topo strme zeleni obrazi brez čuta. V mesto zastali okoličani in meščani hodijo ob vodi brez gest in brez izraza. Vsem je moči izvažanja onestivilo strahotno veličanstvo najnevarnejše današnjosti.

Fužina z letnico 1568 in večnin in večnim kladivom na vodo je bila od nekdanj kraj počitka kmotom iz elega loškega gospodstva in še daleč tja čez Savo. Zbirališče je bila rokovanjskih prijateljev in kontrabantarjev, oddih potujočim študentom in zavetje predikantom, ognjišče poguma, vedno pa shajališče ribičev in loveev na vidre. Kjer danes fužine v Sovodnji več ni, je ostala samo še letnica njene postanka, da čez tristo let: gotovo ni bilo takih voda. Kovač, ki je stregel "norea" in bruse fužini, pestuje danes šesto dete, katero mu je žena porodila v strahu v noči po nesreči, ki je vzela vse.

Ob treh popoldne je pripeljal v gostilno ob puštalskem mostu, da jih vidi na oni strani doma, dvovprežni voz, naložen z otročjo oblekico, volnenimi nogavičkami in odevami. Iz tri minute oddaljenega Puštala so prišli čez Medvode s konji čez železniški most po hrano in po svoje otroke. Takrat sem čul prvo besedo, ki se je glasila kot pred povodnijo. Zasmejala sta se Puštale, ko sta mi lahko povedala, da je razen dveh krav in dveh svinj na oni nedostopni strani proti Hraščici vse živo, čes da je sicer na pol podrtih par bajt, zato pa ne more tja noben — eksikator. Šala je resna, ker sem sem ravno prej slišal, da Škofjeloški okraj najbolj točno plačuje davke v Sloveniji, ergo v državi... Živ dokaz največjega spoštovanja oblasti je pa fant, ki je večeraj prišel iz Poljan čez hribe k sodišču. Najvišje oblasti naj pa pri čitanju poročil o katastrofi vsaj malo upoštevajo ta dva slučaja, ki nista slučaj, saj sta veljavna za ves nesrečni okraj.

Okrog polnočnega v pondeljek je odmeval po škofjeloških ulicah gasilski rog. Gasilec in nebroj škofjeločanov je hitel k Poljanščici, ki je hitro in neprestano naraščala. Nudil se jim je veličasten, a vendar grozen prizor. Voda je vlačila v kalnih valovih najrazlič-

nejše predmete. Največ je bilo lesa: deske, hlodi, trami, brzjavni drogovi, oviti z žico, velika drevesa, s polomljenimi vrhovi in vejami, ki jih je izruvala voda s koreninami vred in jih je valila po strugi. Med raznimi poljskimi pridelki, ki jih je voda nosila v neverjetni količini, so se pokazali na vodni gladini razni gospodarski predmeti in deli hiš. Vozovi štiri in dvokolesni, lestve, cele strehe so se trenutno pokazale na površini in nato zopet izginile v divjih vrtineh. Divji valovi so se razlili v veliko, mirno, toda usodepolno jezero in več hiš je bilo trenutno odrezanih! Voda je še vedno naraščala in strahovit je bil prizor, ki so bili gledalci, ki bi bili radi pomagali, odtrgani od nesrečnežev, nahajajočih se v vodi stoječih poslopjih. Okrog pol 2. je bilo, ko sta hotela mlekarjeva sinova iz mlekarne, katero je voda trenutno objela. Zabrodila sta v vodo; enemu se je posrečilo pravočasno priti preko plitvine, drugi pa je stopil v kotlino in bil do vratu v vodi; le težko se je povrnil v hišo in obupno čakal rešitve.

Mnogo navzočih je poskušalo prihiteti nesrečneža na pomoč in so zabrodili v vodo, toda, ker je voda brzo naraščala, so se vrnili. Medtem pa je neprestano lilo, kakor bi bilo odprto nebo. Trenutno se je zabliskalo, grozen pok in nekaj jih je padlo v vodo. Dobrih sto korakov od reševalcev je tresilo v vodo, da so posebno oni v vodi stoječi občutili električni sunk. Nekaj mož je prineslo čoln. Privezali so ga na vrh in vrli Ivan Ogoreve, sin kranjskega postojnega načelnika je neustrašeno zavlesal po nesrečnežu, ki je že skoraj obupal, kajti naraščajoča voda ga je vedno bolj oddaljevala. Čeprav je bil čoln privezan, je bil Ogoreve v neprestani nevarnosti, da se mu čoln prevrne in da ga pograbijo valovi, posebno še, ker so neprestano butali v čoln hlodi. Končno se je drugemu oddelku posrečilo, da so vrgli v bližino nesrečneža železno kljuko, privezano na dolgi vrvi in ga potegnili preko globoke vode.

Malo nižje se je razlila voda okrog hiše, kjer je stanovala ubožna delavka Marija Rudolf. Samo toliko je imela časa, da je spravila iz hiše 75-letnega očeta in dete. Komaj so prišli na suho, že so pograbili valovi hišico in jo odnesli z vsem inventarjem, tako da je ostalo ubožici samo to, kar je imela na sebi. Ženo poštenega sluga Jenka, invalida brez roke, pa so rešili trije vrgli škofjeloški občinski svetovalec: Matevž Zihel, Bavdač in Planina. Ko je žena že obupavala in mislila, da je izgubljena, so omenjeni zagazili do pasu globoko v deročo vodo in oteli življenje obupani družini.

Bilo je še nebroj takih prizorov. Z največjim junaštvom, so se prireševanju odlikovali še Pavel Jamnik, Janez Poljanec in davčni upravitelj Adamič.

Že v prvih popoldanskih urah je voda odrezala leta 1568 zgrajeno fužino, ki se je nahajala v bližini Sovodnji, kjer se stekata Poljanščica in Selščica. Okrog treh popoldne pa so valovi prevrnili stari škofjeloški spomenik: poslopje se je zrušilo in izginilo v valovih. Zaeno je voda dvignila nekaj ob strugi nahajajočih se gospodarskih poslopj in jih odnesla kakor zabojčke. Narasla Poljanščica je jela pritiskati nazaj v njo se izlivajočo skoraj normalno Selščico in podrla leseni most, ki vodi preko Selšice.

Obupno so gledali škofjeločani na lanko leto zgrajeni železobetonski most, edino še ostalo vez med desnim in levim bregom. Skoraj ob istem času je padla skala, preko katere je vodila Puštalska brv, soha sv. Janeza, kar je gledalce navdalo v največjo grozo.

A tudi betonskemu mostu ni bilo prizanešeno. Voda ga je najprej odkopala na bregovih in okrog štirih popoldne prevrnila. Od tega trenutka pa večeraj do treh popoldne ni bilo nobene vesti z nasprotnega brega. Voda je raztrga-

Ščitite svojega otroka

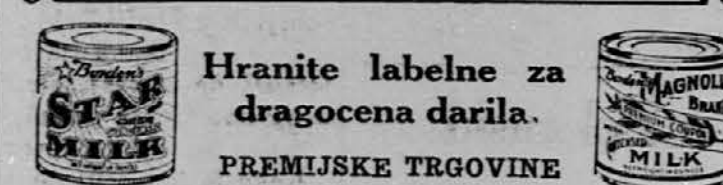
Slaba prehrana je direktna posledica naprave hrane. Kljub napredku zdravilstva in vzgoje je na milijone šolskih otrok slabo in premalo hranjenih, ne da bi njihovi starši vedeli za to. Za to stanje so največ odgovorne matere, ker ne dajo otrokom pravilne hrane in jim ne posvečajo potrebne pozornosti. Ko so zdravniki preiskovali otroke, so pronašli, da je kondenzirano mleko dragocena hrana za vzpostavitev njihovega zdravja.

Če se pri kuhi niste nikdar posluževali Magnolia ali Star Kondenziranega Mleka, začnite danes. Vaši jedi bo zadalo nov okus. Poskusajte delati kekse, pudinge, polivke, piškote, kustarde, dezerte in druge jedi, kjer sta potrebna mleko in sladkor ohenem. Poslužujte se ga v kavi. Dajte ga otroku v kakavu ali čokoladi. Napravite jim jed, o kateri veste, da jim bo ugajala.

BREZPLAČNO

Label na vsaki kani ima darilno vrednost. Vsaka gospodinja lahko uporabi veliko število predmetov, katere je mogoče dobiti za te labelne. Tukaj vidite naprimer naslikano prevleko za blazino, katere lahko dobiti za 60 labelov. Vsaka gospodinja jih rabi najmanj pol ducata. Odnesite labelne v bližnji premijsko trgovino ter jih zamenjajte za darilo. To je samo eden izmed mnogih koristnih predmetov, katere lahko dobite s tem, da hranite labelne s kan. Toda začnite danes.

Hranite labelne za dragocena darila.
PREMIJSKE TRGOVINE

NEW YORK CITY, N. Y.
44 Hudson Street, near Duane Street
426 West 42nd Street, near Ninth Ave
1427 Third Avenue, near 80th Street
61 East 125th Street, near Madison Ave
BROOKLYN, N. Y.
2 Sumner Avenue, near Broadway
41 Nevins Street, near Livingston Street
JERSEY CITY, N. J.
350 Grove Street, near Newark Avenue
584 Summit Avenue, near Newark Avenue
NEWARK, N. J.
23 Warren Street, near Washington St.

la rake, zatvornice in kolesa žag in mlinov in odnesla več tisočev kubičnih metrov rezanega lesa in hlodov. Med 16. in 17. je voda dossegla višek, narasla je 8 m in nad normalo.

Poljanska dolina je nudila danes pravzaprav krasno, toda žalostno sliko. Prav nič ni podobno, da je jesen; na drejvju ni rmenega listja. Vse listje, ohranjeno od izredno ugodnih lepih pozno poletnih dni, je izprano in tako ki-peče in živo zeleno, kakor pomlad. Tudi travniki na pobočjih imajo čisto pomladansko obleko in po njih curkja nebroj studenc. Toda čudno izgleda, kar leži pod cesto, ki so jo na mnogih mestih pretrgali plazovi. Dober kilometer od Škofje Loke proti Zmincu pa je cesta poplavljen in ni mogoče po njej v dolino. Poljanščica, ki je sicer znatno padla, je še vedno veletok, ki je razbit preko dva vse doline. Tu pa tam se vidijo mali otočiči, na njih pa ostanke pondeljkeve katastrofe. Podrti kozolci, ostanke streh, hlodi in trami, izpuljena drevesa, čiji izmiti bele korenine štrlijo kvisku, pričajo o strašnem dnevu; izzgleda, kakor kraj, kjer je pred dnevi divjala krvava bitka. Kaj se je godilo v gornjem delu doline se še ne ve z gotovostjo. Nbroj Poljanec, ki so bili od doma, obupno postopa okoli Zminca in ra-

dovedno, toda v strahu pričakuje poročil od svojcev. Tekom današnjega dne morda pridejo nova poročila.

Preko hribov dospeli deček je vedel povedati, da je bilo najhujše v dolini Brbovnice pod Lučnami, kjer so se baje podrla tri hiše. Radovedni smo, kaj nam prinese prihodnja poročila.

Takega razdejavanja, kakor ga je povzročila Preščenica v Preski pri Medvodah, ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Kakor da bi se odprle vse zatvornice neba, je lilo v nedeljo ponoči in ves pondeljek, vmes pa je neprestano grmejo in treskalo, kakor da bi bil sodni dan. Ljudstva se je polastila silna panika. Iz gorovja so pridrla v divjem zaletu in med strašnim bobnenjem ter bučanjem razbičane vode, potoki in studenci so se izpreminjali v deroče veletoke, ki so trgali zemljo, mostove, bregove, odnašali svinjake in izpodkopavali hiše. V trenutku je bila Preska popolnoma cernirana od valov in odrezana od sveta. Vsak dohod je bil nemogoč.

Mlin Berganta Josipa je ves izpodkopan in se lahko vsak trenutek zruši. Škarpo pred poslopjem A. Rebolja je voda odnesla in izpodkopala zemljo skoro do hiše. V delavnico je tekla voda, kleti so

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Mali junak.

Iz spominov neznanca.

(Nadaljevanje.)

"To je dober konj!" je dejal, kot da govori zase, "in kolikor lahko presodim, zelo pripraven za ježo, toda... toda, veste kaj, vendar ne sedem nanj", je sklenil in se obrnil k našemu gostitelju s svojim širokim, prostodušnim usmevom, ki je tako dobro pristojal njegovemu dobremu in razumnemu obličju.

"Vzite temu vas smatram za izbornega jahača, prisegam vam", je odvrnil razveseljeni lastnik nedostopnega konja, vnoče in celo hvaležno stiskajoč roko svojemu gostu: "ravno zato, ker ste takoj uganili, s kakšno zverjo imate opraviti", je dostavil važno. "Ali mi verjamete, da sem jaz, ki sem trindvajset let služil pri huzarjih, že trikrat imel naslodo ležati na zemlji po njegovi milosti, t. j. ravno tolikokrat, kolikokrat sem sedel na tega... zajedavca— Prijatelj Tankred, tu ni jezdeca zate! Očividno je vstvarjen zate kak lija Muromee, ki sedi sedaj še na zapeku v selu Karacarovem ter čaka, da ti izpadejo zobje. Alo, odpeljite ga! Kaj bi strašili ljudi Zastonj ste ga pripeljali iz hleva", je sklenil in si samozavoljno pomel roke.

Naj omenim, da mu Tankred čisto nič koristil, mu jedel samo krmo. Razun tega je izgubil na njem stari huzar vso svojo prejšnjo remonterko slavo, plačavši bajeslovno vsoto za tega nepridiprava, ki se je odlikoval samo po svoji lepoti... Vendar je bil ves navdušen, da njegov Tankred ni izgubil svoje vrline, da je vrgel raz sebe še enega jezdeca in si s tem pridobil nove, nesporne laurike.

"Kako, vi ostanete?" je zakričala plavalaska, ki je želela, da bi imela na vsak način svojega cavalierja servanta s seboj, "ali se res bojite?"

"Boga mi, da!" je odvrnil mladenci.

"Govorite to resno?"

"Čujte Ali bi res radi, da si zlozim tilnik?"

"Tedad zasedite takoj mojega konja! Ne bojte se, sama pohlevnost ga je. Ne bo nobene zamude, presedlanje bo takoj gotovo. Poskusim vzeti vašega; ni mogoče, da bi bil Tankred vedno tako neuljuden".

Rečeno — storjeno! Šaljivka je skočila raz sedlo in komaj izrešila zadnjo frazo že stala pred nami.

"Slabo poznate Tankreda, ako mislite, da se pusti osedlati z vašim neprimernim sedlom! Tudi ne pustim, da bi si zlomili tilnik; to bi mi bilo resnično žal!" je spregovoril naš gostitelj afektirano, ta trenutek poln notranje zadovoljnosti. Ze itak je imel navado, da je kazal videz afektirane in prisiljene rezkosti in osornosti, kar naj bi po njegovem mnenju značilno dobričino, starega vojaka in sigurno ugajalo damam. To si je domišljeval, to je bila njegova ljubljena nam vsem znana muba!

"Pa bi ti, emerha, poskusil! Saj bi šel rad z nami", je dejala hrabra jahalka nagajivo, ko me je opazila, ter pokimala proti Tankredu, toda samo zato, da bi se kako zmaščevala, ker je že zastoj stopila s konja, da bi me ne ostavila brez ujedljive besede, ker sem bil tako nepreviden, da sem ji prišel pred oči.

"Ti gotovo nisi tak kakor... no, kaj bi govorila. Vsem je znano, da si junak in da strahopetnost ni tvoja lastnost; gotovo bi te bilo sram, da bi se zbal, zlasti pa, ker vas bodo gledali, prekrasni paži!" je pristavila z naglim pogledom na gospo M., koje kočija je bila najbližje podvoza.

Sovrašstvo in maščevalnost sta kipeli v mojem srecu, ko je prišla krasna jahalka k nam, da sede na Tankreda. Nikakor pa mi ni moči pojasniti, kaj sem začutil pri tem nenadnem nagajivkinem izviru. Kar stemnilo se mi je pred očmi, ko sem vjel njen pogled na gospo M. Hipoma mi je zablistala v glavi misel... da, res je bil to samo hip, še manj kot hip, kot

ploskanje ljudstva in med vsemi temi krikli plašen krik preplasel mega srea, ki laska ponosni duši: bolj kot žniaga in slava — res ne vem, da li se je res porodila tuda ta blodnja v moji glavi ali, če je povedano, slutnja tiste prihodnje in neizbežne blodnje, toda čutil sem samo, da bide moja ura; sre mi je poskočilo, zadržel in sem ne pomnim, kako sem bil s stopnje v enem samem skoku pri Tankredu.

(Dalje prihodnjic.)

Udušila se v mostu.

V Vanisnei pri Splitu je padla 7-letna Josipina Malčič v sod, poln mosta in se x njem zadušila.

VABILO

— na —

Vinsko Trgatev

katero priredi

SLOV. SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODP. DRUŠTVO
za Greater New York in okolico, ink.

v soboto, dne 23. oktobra, 1926

v ARLINGTON HALL,

8. cesta (St. Marks Pl.) med 2. in 3. Ave., New York, N. Y.

Igrala bo izvrstna godba pod vodstvom prof. Pershaka in tudi občinski godec bo ta večer vsakemu na razpolago.

Veselični odbor je uredil izvrsten program in izbral najboljše moči za občinski urad pod vodstvom izkušenega župana, ki bo znal držati najboljši red natanko po naročilu občanov.

Viničarke bodo jako okusno oblečene in občinski sluga ter navlašč za ta večer povabljeni sodnik bosta pripravljena z županom vred, da se bodo ženitbe točno in hitro vršile. Vsak bo prišel takoj na vrsto. Tudi onim, ki bodo želeli razporeko, bo ta večer postreženo.

Vsako bo dobil pri vstopu tiskan program, da se bo vedel po njem ravnavati. V njem bo našel dovolj vsakovrstnega razvedrila in izbral si bo sam, kar bo smatral za najboljšje. Zato opozorimo vse rojake in rojakinje iz Greater New Yorka in okolice, da ta večer ne bo nobenega manjkalo. Vsakemu že naprej zagotovimo, da mu ne bo žal, da se je vdeležil te izvanredne prireditve.

Občinska dvorana z vsemi posameznimi uradi bo vsemu občinstvu vsakčas na razpolago in vsak bo točno in uljudno postrežen. Za vse to bo skrbel župan z vsem svojim uradništvom.

Vabimo vse brez izjeme, zato prosimo, da vsak, ki dobi to vabilo, pove o tej Vinski trgatevi svojim prijateljem in prijateljicam, da se udeležijo dne 23. oktobra te zabave in prebijejo par ur z nami v veselju in zadovoljstvu.

N.A. VESELO SVIDENJE!

ODBOR.

SEZNAM KNJIG VODNIKOVE DRUŽBE

ki izidejo oktobra meseca.

1. Velika pratika za leto 1927.
2. Iz skrivnosti prirode — poljudno znanstveni spisi.
3. Juš Kozak; Beli mecesen — povesti.
4. Vladimir Levstik: Kladivo pravice — povest iz vojne dobe.

Vsi oni, ki so plačali članarino, jih bodo prejeli po pošti naravnost iz Ljubljane. Natančen čas bomo že pravočasno poročali. Vsakdo, ki se je medtem morda selil, mora skrbeti, da bo knjige dobil na naslovu, ki ga je naznanil takrat, ko je plačal naročnino.

Mi smo posebej naročili par sto iztisov, da lahko ustrežemo tudi onim, ki še niso člani te družbe. Velika pratika, kakor vse ostale knjige bodo jako zanimive.

CENA 4 KNJIGAM JE

\$1.50

Poslajte z naročilom natančen naslov in potrebno svoto in poslani vam jih bomo poštne prosto, dokler zaloga ne pade.

Vsa tozadevna pisma naslovite na:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

IZRAZIT GODBENI IN DRAMATIČNI USPEH
The
Vagabond King
Zbor sto izvečanih glasov.
Sedaj ga igrajo vsak zvečer ob 8.30.
Ob sobotah in nedeljah ob 2.30 popoldne.
CASINO THEATRE
Broadway in 39th St.
500 dobrih sedežev po \$1.

AVSTRALEC

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "GLAS NARODA" priredil G. P.

57

(Nadaljevanje.)

V očeh gospe Jansen je zasijala čudovita luč. Nežno je pričela božati lase Dagmar.

— Ah, vi vročekrvni, nemirni, mladi ljudje! Vedno hočete iti preko vseh višin in globin. Meni se dozdeva, da je moj dečko v svoji boleštni nestrpnosti prehitro zbežal. Čakaj malo, hčerka moja, predno se popolnoma udaš tugi. Sicer me veseli tvoja beda in tvoj obup, ker velja mojemu dečku. Hočem pa ti takoj položiti obliž na tvojo rano. Motiš se glede vzroka njegovega bega, prav kot se moti tudi ona. Imam pismo, Ralfa naslovljeno nate. Preberi najprvo to pismo. Mogoče boš imela nato še nekaj časa za obup.

Dagmar se je vzravnala ter žalostno zmajala z glavo.

— Ne, ne, mati, čutila sem v zadnjem času, da sem izgubila njegovo ljubezen. Prepozno sem mu naklonila svoje srce. Sedaj ga nočem več.

Dagmar je bila tako obupana, da je zrla vedno kot omamljena predse. Nobena solza ji ni prinesla uteh.

Tedaj jo je pogladila gospa Jansen po glavi.

— Prečitaj najprvo njegovo pismo, hčerka. Potem hočemo govoriti naprej. Mogoče boš dobila drugačno mnenje. Lepo sedi sem. Jaz te ne bom motila.

S tresočima se rokama je prišla Dagmar pismo ter ga odprečitala. Razganila ga je ter čitala:

Moja ljuba Dagmar!

Ko boš držala to pismo v svojih rokah, bom že davno zbežal z gradu, ven v svet. Smatral sem se močnejšim, ko sem te prosil, da postaneš moja žena, tudi če me ne ljubiš ter pripada tvoje srce nekemu drugemu. Takrat je bil pač tudi strah za tvojo bodočnost. Domneval sem, da bom preje lahko vse prenesel kot pa te videl izročeno usodi, polni skrbi. Ze tekom najine zaroke pa sem zapazil, da sem precejval svoje moči. Podlegel sem brez brez prestanka v trdem boju s samim seboj, da ti navidez lahko stopim mirno nasproti, da te ne prestrašim s svojeto strastjo. Na tihem sem takrat še vedno upal, da se bo Tvoje srce obrnilo od barona Korfa in da ga boš podarila meni. Kmalu pa sem moral spoznati, da ni bilo tako. Videl sem in čutil, kako si trpela, če si ga srečala in trpel sem muke ljubosumnosti.

Nato si postala moja žena. Na dan poroke sem imel še enkrat par uro polnih ur. Zdelo se mi je, da si se mi približala in velika je bila moja blaženost. Naslednjega dne, v Kolimu, pa sem se prepračil, da ne smem ničesar upati. Videl sem te govoriti s Korfom v veži hotela ter moral zapaziti, kako so ti tekle solze bolesti po licih navzdol. Trpela si, ker je pripadal neki drugi in jaz sem trpel s teboj. Vedel sem, da ga ne boš nikdar pozabila.

Medtem pa je rasla moja brezupna ljubezen od dne do dne ter prepojila celo moje bistvo. Tebi nasproti sem se moral kazati hladnega in zdržnega, da ne izgubim oblasti nad seboj.

Ko je prišla nato v Ostende novica o smrti njegove mlade žene, sem vedel, da sem jaz zate le še ovira na tvoji poti k sreči. Korf je bil tedaj zopet prost — in bogat ter te je ljubil kljub temu, da te je pustil na cedilu. Kako bi bilo sploh komu mogoče prenehati te ljubiti!

Od one ure naprej smatram samega sebe le še za oviro na tvoji poti. Ne morem videti, da bi trpela, če mi je mogoče izpremeniti to. Ne morem še nadalje prenašati, da bi hodil poleg tebe kot neljubljen mož. Po težkih bojih sem se vsled tega pribral k sklepu, da te izpustim. Tega pa ne morem storiti drugače kot da grem tajno in brez slovesa od tebe. Zunaj v svetu bom mogoče lažje prebolel zavest, da sem te izgubil — še predno sem te imel. Puščam ti pot k sreči prosto. Bodi deležna sreče! Povej moji materi vse, kako želiš urediti najino ločitev, kedar hočeš oditi in kaj naj se zgodi drugače. Dokler hočeš, bo stal moj grad tvoja domovina ter greš tudi k materi, dokler ne boš našla drugega doma.

Tvoja mati in Lota lahko ostaneta tam, kjer sta, dokler ne boš našla zanju drugega brezskrbnega bivališča. Mati mi bo sporočila vse o tvojih sklepih in jaz bom storil vse, da ti olajšam ločitev. Naprti vse na moja ramena. In končno se ti zahvalim za zaupanje, s katerim si prišla k meni. Hočem se izkazati vrednim tega.

Z Bogom — in vse dobro naj bo s teboj! Nikdo te ne bo bolj vroče in iskreno ljubil kot jaz. Ničesar ne obžalujem. Kljub vsemu je moja ljubezen do tebe najboljša in najkrajnejša kar sem kdaj občutil. Naj ti prinese življenje to ali ono, — če boš kdaj potrebovala človeka, da se zavzame zate z blagom in krvjo, poklič me. Moje srce bo vedno pripadalo le tebi, in ostala mi boš najlepša, kar sem spoznal na svetu. Ne muči se z očitaji. Nikdo ne more ukazovati svojemu sreču in ti nisi nikdar obljubila več kot si mogla držati. Noben človek pač ne more biti deležen tako popolne sreče, kot bi mi bila tvoja ljubezen. Za svojo srečo pa si mi dolžna z odpovedjo. Ne pozabi tega. Z Bogom, Dagmar!

Tvoj vedno zvesto udani

Ralf.

Ko je prečitala Dagmar to pismo, je vrgla ihte svojo glavo v naročje stare dame. Cela njena duša je bila razdvojena. Čutila se je, da jo on še vedno ljubi in da ga ljubi tudi ona. Tako je lezla nekaj časa ter pustila teči solze veselja. Naenkrat pa se je spomnila, da je Ralf odšel. Skočil je pokone.

— Mati, draga, mati, kam je odpotoval Ralf? Moram k njemu, mati, moram ga poiskati, tudi če bi morala prepotovati celi svet. Stara dama je zrla nanjo z mokrimi očmi.

— In kaj mu hočeš reči, hčerka? Dagmar jo je objela.

— Da ga ljubim, mati, le njega samega, z vso silo in iskrenostjo svojega srca, najbolj krasnega in zvestega, najboljšega človeka. Ah, mati, imela sem tako veliki strah, da me ne ljubi več. Hvala Bogu, ni še prepozno, če ga bom le mogla najti. Povej mi, draga, mati. Daleč ne moreš biti ter ga bom gotovo dohitela.

Gospa Jansen jo je tesno privila k sebi.

— Torej so moje stare oči vendar boljše videle kot njegove mlade. Pojdi, sedi še nekoliko k meni ter me poslušaj. Videla sem srečo svojega sina ogroženo. Tedaj sem vprizorila, njemu na korist, majhno komedijo. Ni hotel poslušati, ta vročekrvni ter je hotel na vsak način pobegniti. Pismo naj bi dobila šele, ko bi se danes vrnila od matere. Vsled tega sem pogovorila Loto, da te privede takoj nazaj. Proti njegovi volji sem ti dala pismo sedaj, preje kot je želel

ZA GOSPODINJE

Pis. ISABELLE KAY

Slovenska gospodinja v Ameriki vedno z veseljem sprejema nasvete, s pomočjo katerih zamore boljše vršiti svoje dolžnosti kot gospodinja in mati. Na tem mestu bomo vsak teden objavili članek, ki bo sanimal vsako dobro gospodinjino.

NAVODILO št. 122.

Navodilo za kuho.

Najbolj težavno je dandanašnji izirati hrano. Marsikatera mati ne ve ali ne more uvaževati sorodstva med hrano in zdravjem. Otroke je jako težko privaditi, da bi jedli zrnata jedila ali zelenjavo, to pa vsled tega, ker so v svoji mladosti uživali preveč mesa in sladkorja. Zrnata jedila so potrebna. Da jih bodo otroci radi uživali, jih jim dajajte v raznih oblikah. Napravite jed po tem navodilu, pa boste videli, da jo bo otrok vesel.

OTROBI "FUDGE SQUARES"

- 1/2 čaše otrobi
- 4 kosi čokolade
- 2 jajci
- 1/3 čaše masla
- 1 čaša sladkorja
- 1/2 čaše moke
- 1/2 čaše oreščkov
- 1 žlička vanilje

Stopite čokolado nad toplo vodo ter ji dodajte maslo. Utepite jajca, pridenite sladkor ter oboje zmešajte. Nato zmešajte maslo, čokolado, moko, otrobi, oreščke in vaniljo. Dajte v namaščen ponev, da bo ena tretjina inče debelo. Pecite v zmerni peč (350 st. F.) kakih dvajset minut.

Nasveti za kuhinjo.

Paradižnike najlažje olupite, ako jih držite nekoliko nad ognjem. To jih ne bo omehalo, ampak olupili jih boste lahko.

Ko pečete meso, pridenite nekoliko malih čebulic. To da dober okus, posebno polivki.

Jabolka, papirko in čebulo lahko pečete v modli za muffins. V tem slučaju bodo sadeži ostali skupaj.

Ako plin pri gorenju žuži, je to znak. Limone se bodo dolgo časa zadrževale, če jih imate pod vodo, toda vodo je treba vsakih par dni obnoviti.

Predno jeste sadje, ga morate dobro umiti.

Nasveti za dom.

Baker in med lahko čistite z zmesjo, ki ste jo napravili iz jesa in soli. Najprej morate s tem dobro nadržati potem pa izbrisati s flanelasto župjo. Da se rja ne bo nabirala na železu, ga namažite z oljem.

Fino vezivo, katerega ne uporabljate, imejte zavito v črni papir. V tem slučaju ne bo postalo rjavkasto.

Predno denete mreže proti mokitom na okno, jih namažite s petrolejem. To prepreči rjavico, pa tudi komarje odganja.

Ako namažete noge od stolov in mizi z voskom, se ne bodo na tleh poznala znamenja.

Vsled vročine postane bela svila rmenkasta. Svile ni treba prati v prevroči vodi in se je ne sme likati s prevročim železom.

Nasveti za lepoto.

Skrbi povzročajo gube na obrazu. Zakaj bi preveč skrbeli in se brigali? V življenju vsakogar so razna razočaranja. Nekatere ženske ohranijo dolgo časa lepo polt, nekatere pa zvenijo pred časom. Duševni in telesni sistem se zrcali z obraza. Žena, ki se preveč briga in preveč skrbi, ne bo imela lepe kože. Polt ima pa tudi s prebavo precej opravka. Klor dobro prebavlja in uživa pravilno hrano, bo imel tudi lepo polt.

Osebnost zdravje.

Vsaka gospodinja se mora pečati z važnim problemom, ki se tiče nje same, njenega moža in njenih otrok. To vprašanje je tako važno, da zasenči vsa druga. In glasi se KAJ NAJ JEMO? To ni vprašanje kot je vprašanje človeka, kateri vidi na cesti razbit avtomobil ter pravi "Ali se je zgodila avtomobilska nesreča?" To ni tako vprašanje kot če vprašate človeka, ki je padel stiri nadstropja globoko: "Ali si se kaj pobil?" Važno je, kar jeste, zato, ker je to važno za vaše zdravje. Jajte le tisto hrano, ki je v soglasju z vašim zdravjem.

on. Njegovi kovčegi so sicer že odšli, a on je še tukaj, — spodaj v svoji delavni sobi.

Dagmar se je vzravnala ter hotela odhiteti, a mati jo je pridržala.

(Konec prihodnjic.)

Uničenje v Žirovski in Poljanski dolini.

Nadaljevanje z 3. strani.

bile seveda istotako popolnoma poplavljeni. Voda je vdiral kar pri oknih. Odnosla mu je ves svet in zemljo globoko razkopala. Pri hiši Žagarja so divji valovi odnesli svinjak. Malo poprej, ko je voda drvela že krog in krog hiše, so vaščani komaj rešili prašice in drugo živino. Bolnega očeta so morali spustiti skozi streho, katero so v naglici razdrli in so ga prenesli v višje ležečo šupo. Vse dvorišče s škarpno vred je odnesla voda. Tudi poslopje samo je nevarno izpodkopano. Z velikanskimi težkocami so ljudje tudi drugod reševali živino.

V posebni nevarnosti sta hiši Kavčiča in Siveca. Tam je Prešičica predrla napil in se razlila kakor veletok čez travnike in njive ter razdrla novo cesto na pokopališče. V dolini je vse globoko v vodi, ki je drla v kleti, stanovanja in hleve. Barletu je uničila več panjev čebel.

Sora je tekla pri papirnici na Goricanah čez most, ki je zelo visok. V papirnici sami je vse poplavlila in napravila pri raznih napravah ogromno škodo. Na Seničici sta Prešičica in Malenšičica z Zakonskega preplavili vso okolico. Hiša, gospodarska poslopja ter žaga župana J. Šušteršiča so bili globoko pod vodo, ki je tekla kar skozi okna v hišo. Železniški promet med postajo Medvode in Medno je bil do 17. ure prekinjen, ker je bila proga poplavljen in ni bilo mogoče ugotoviti, v koliko je poškodovana. Vsi mostovi in prodori so bili s tramovi, deskami, drevesi itd. tako strašno zadelani, da vode sploh niso propuščali.

Voda je vlekla s seboj veliko drevja, ki ga je izpokopala in izruvala s koreninami vred. Škoda je velikanska, ljudje so popolnoma obupani. Nujna pomoč je neobhodno potrebna. Dobro bi bilo, da bi prišlo na pomoč tudi vojaštvo, da reši, kar se še da rešiti.

Preska je vsled deročih valov popolnoma odrezana od sveta.

Otroci, ki so prišli zjutraj v šolo, niso mogli več domov. Pridržali so jih v šoli, kjer so dobili malo gorkega okrepčila in kruha. Proti večeru so jih pogumnejši možje prenašali čez deročo vodo na drugo stran, da so lahko dospeli domov. Popoldne je Sora odnesla leseni most v Goricanah, skladišče tamkajšnje papirnice in most v Medvodah. Proti večeru so vode sicer nekoliko upadle, vendar hje dež še vedno naprej in se je bati še hujšega.

Sreča v nesreči je bila, da so vode šele zjutraj zavzele tako katastrofalen obseg. Kajti, ako bi prišla nesreča ponoči kot svojočasno v Hrastnici in Ločnici, bogzna, koliko ljudi bi našlo smrt v razdivjanih elementih in tudi živine ne bi bilo mogoče rešiti. Tako pa je katastrofa topot prizanesla vsaj človeškimi življenjem in živini, dočim so sadovi celoletnega napornega dela na polju popolnoma uničeni.

Očividno, ki je prispel iz Poljanske doline preko polhograjskih hribov na postajo Horjul in od tam v Ljubljano, poroča o katastrofi:

V nedeljo čez noč je deževalo normalno ponoči pa je bilo kakor da bi se odtrgal oblak. V ponedeljek dopoldne je jela naraščati Poljanska dolina in okrog 9. ure prestopila

la bregove. Šolsko mladino so spustili domov. Ob 10. uri je prišla voda od vasi. Dobje čez travnike in se razlila po poljanskih vrtovih. Ker so prihajala poročila iz Hotovelj, kjer se nahajajo poljanske električne centrala, da je potok Hotoveljska silno narastel, je odšlo več Poljancev med njimi tudi naš poročevalec čez poljanski most v električno centralo. Tamkaj so le s težkim trudom zaprli še pravočasno vse dohode tako, da voda ni moglo vdreti v centralo. Kmalu nato je drugače neznan potok čez bolj narastel. Deloma je odnesel, deloma zasul vse osem mlinov, ki se nahajajo ob njegovi strugi.

Uničeno je mnogo žita in moke. Pred par leti sezidano kovačnico Frana Kremlja je voda podrla in odnesla vse orodje.

Nadalje je odnesla voda električne drogeve in razdrla vso napeljavo.

Naš znanec se je hotel vrniti po končanem delu v Poljane, toda ni bilo mogoče. Poljanska je medtem odnesla pokrit poljanski most, velik vezan kolezice, ki se je nahajal blizu struge in več drugih gospodarskih poslopij.

Nadalje je popolnoma razdejala vse sadne vrtove in močno poškodovala vse poti. Čez travnike je tekel pravi veletok in odnesel vse, kar je srečal na poti. Ker nismo mogli nazaj v Poljane, smo šli danes zjutraj proti Ljubljani. Pot je p. j. l. nad strugo Brbovnic ali Todraža, kakor ga imenujejo domačini in skozi vas Lučene.

Omenjeni potok, ki izvira pod velikimi gozdovi Zale, je silno narastel in je najbrže povzročitelj vseh groznih nezd.

V Lučinah samih se ni nič posebnega odgodilo, pač pa je voda odnesla vse objekte, ki so se nahajali ob strugi Brbovnic. Mlini, kovačnice z gospodarskimi poslopji in stanovanji, vse je šlo po vodi. Človeških žrtev ba je ni bilo, ker je hvalabogu prišla nesreča čez dan.

Tudi potok Dobravščica, ki se izliva blizu Gorenje vasi v Poljansko, je silno narastel. Dotoki na levem bregu pa so se le naznatno povečali.

Vse mostove po vsej Poljanski dolini razen zidanega na Trebiji, je odnesla voda. Ba je so hudo prizadeta tudi Gorenja in Srednja vas. Tablo z napisom "Dobje" so potegnili v Škofji Loki z vode.

Trebo bo takojšnje in izdatne pomoči, da se vsaj nekoliko olajša grozno stanje prizadetih.

Sedaj pa pride najgroznejše.

Kako je že omenjeno, valovi od Kozorij naprej voda v ravnini skoro, kakor daleč sega okoli. Do Dobrove ni mogoče priti. Kaj se godi torej v vaseh nad Dobrovo, v Sušici, Dvoru, Polhovem Gradcu in v Žireh, sploh še ni znano. Ljudje ubijajo in so prepričani, da vladajo tamkaj obup, strah in groza. Določnega na ne ve nihče, kajti ta kot je popolnoma odrezan od ostalega sveta in je nemogoče vsak dohod. Tja gori bi se prišlo morda kvečjemu preko Sv. Katarine in Grmade, toda kdo ve, kako je gori in kake so ceste. Dohod je mogoč le še čez Drenov grič preko Korena na Polhov Gradec.

A ravno v Polhovem Gradcu in v Žireh je bilo pravzaprav žarišče silne katastrofe in tamkaj je moralo biti najstrašnejše.

V Žireh se je odtrgal oblak. Kolikor nam je znano iz avtentičnega vira, so žiri odrezani od Škofje Like in Logatec. Silni zemeljski plazovi so zajezili strugo Sore, ki drvi z nevtrjetno silo v nizino. Potoki in dotoki so kakor besni veletoki uničili vse, kar jim je bilo na poti in odnesli celo vrsto hiš, hlevov in gospodarskih poslopij. Najhujše je udarjena vas Selo. Vsi mostovi na glavni cesti Logatec-Žiri ter Žiri-Škofja Loka so porušeni, oziroma so jih odnesli valovi. Ostal je le most Žiri-Brekovice. Elektra v Žireh, ta ponos Žiroveev, ki je bila že lani močno upuščen, pa je sedaj najbrže popolnoma uničena. Voda je vsakogar že ob prvem navalu butala ob streho in jo takoj močno poškodovala.

Z nevtrjetno bestnostjo je divjal neurje v ponedeljek tudi v Polhovem Gradcu. Hudourniki so preplavili vse ceste, razkrili in razorali njive in travnike in pustili na

Kretanje parnikov - Shipping News

13. oktobra: Berengaria, Cherbourg; Suffren, Havre; Republic, Cherbourg; Bremen.

14. oktobra: Stuttgart, Cherbourg; Bremen.

15. oktobra: France, Havre; Homerie, Cherbourg.

16. oktobra: Presidente Wilson, Trst.

17. oktobra: Mauretania, Cherbourg; President Harding, Cherbourg; Bremen.

18. oktobra: La Savole, Havre; Thuringia, Hamburg.

19. oktobra: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Berlin, Cherbourg; Bremen.

20. oktobra: Aquitania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg; Bremen; Columbus, Cherbourg; Bremen.

21. oktobra: Deutschland, Hamburg.

22. oktobra: Majestic, Cherbourg; De Grasse, Havre; Luetzow, Bremen.

23. oktobra: Reliance, Cherbourg; Bremen.

24. oktobra: Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Pres. Roosevelt, Cherbourg; Bremen.

25. oktobra: France, Havre; Homerie, Cherbourg; Bremen.

bour; Muenchen, Cherbourg; Bremen.

9. novembra: Derfflinger, Bremen.

10. novembra: Mauretania, Cherbourg; Republic, Cherbourg; Bremen.

11. novembra: Cleveland, Hamburg.

12. novembra: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Bremen.

13. novembra: Suffren, Havre.

14. novembra: Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg; Bremen.

15. novembra: Martha Washington, Trst; Westphalia, Hamburg.

16. novembra: Majestic, Cherbourg; Stuttgart, Cherbourg; Bremen.

17. novembra: Berengaria, Cherbourg; La Savole, Havre; George Washington, Cherbourg; Bremen.

18. novembra: Albert Ballin, Hamburg.

19. novembra: France, Havre; Homerie, Cherbourg; Bremen.

20. decembra: Mauretania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg; Bremen.

NAJCELEJŠA VOŽNJA V JUGOSLAVIJO
COSULIČKO PLOVO
DIREKTA SMER
POTOVANJA
Kratka železniška vožnja
do doma po zmerni ceni.
Odputje proti Trstu in Dubrovniku:
PRESIDENTE WILSON
19. OKTOBRA — 3. DECEMBRA
MARTHA WASHINGTON
19. NOVEMBRA — 7. JANUARJA
Vprašajte za cene in prostore v bližnji agenturi.
PHELPS BROS., 2 West St., N. Y.

SAMO 6 DNI PREKO
s ogromnimi parniki na olje
FRANCE 16. okt. — 6. nov.
PARIS 23. oktobra — 13. nov.
Havre — Pariski pristanišče.
Kabin tretjega razreda s umivalniki in toaletno vodo za 2, 4 ali 6 oseb.
Francoska kuhinja in plača.
French Line
19 STATE ST., NEW YORK
ali lokalni agentje.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prilagaj in drugih stvareh. Vsled naše dolgotrajne izkušnje v najbližnjem nam dajemo najboljše pojasnila in priporočila, vedno le prvovrstne brzojavke.

Tudi nedržavljan zamore potovati v stari kraj, toda preskrbiti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naselinskega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija, 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskati vsak poslesek osebno, bodisi v najbližnjem naselinskem uradu ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kedo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svoje iz starega kraja, naj nam preje piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščeni v tem letu 670 priseljencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti sem starše in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelske delavce.

Ameriški državljani pa zamore dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washingtonu.

Predno podvzamete kakor korak, pišite nam.

FRANK SAKSER
STATE BANK
62 CORTLANDT ST., NEW YORK

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

Upravištvu.